

Faanyagvédelem az európai normák szerint

Az európai uniós csatlakozás gyökeresen megváltoztatta a faanyagvédelmet is. Több tucat kötelező érvényű jogszabály született, amelyet nem lehet már egy kézlegyintéssel elintézni, mondván, ha jó volt így harminc évig, akkor miért nem jó továbbra is így.

Még ma is az ácsok egy jelentős része ezzel a kérdéssel csak annyit kíván foglalkozni, hogy ha a megrendelő nagyon ragaszkodik hozzá, akkor lekenik a tetőt valamiféle „sárga méreggel” vagy egy kádban „tetolozzák” és az ügy részükről be is van fejezve. Pedig abban a pillanatban, hogy ecsetet fognak a kezükbe számos jogszabálynak kell megfelelniük.

A cikk további részében a legfontosabb és legfrissebb előírásokat szeretném ismertetni, amelyről mindenkinek tudnia kell, ha nem a saját kárán akar tanulni.

Faanyagvédőszer

A jellegi szabályozás szerint a faanyagvédőszerre egyrészt a veszélyes anyagokra vonatkozó általános szabályok vonatkoznak, másrészt a biocidnak minősülnek, továbbá építési anyagok közé kell őket sorolni. Tehát mind a három terület jogszabályainak meg kell felelniük.

Minden faanyagvédőszer gyártó, forgalmazó, felhasználó tapasztalhatta már, hogy Európai Unióba történő belépéssel, nem csak a magyar országgyűlés által alkotott törvényeket, kormány és miniszteri rendeleteket kell figyelemmel kísérni, betartani, hanem az EU egyes bizottságai által alkotott rendeleteket is. A biocid termékek forgalomba hozataláról szóló 98/8/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 10 éves munkaprogramot határozott meg. Ebben a munkaprogramban elhatározták, hogy ezt a területet

szabályozzák és csak bevizsgált, ellenőrzött, biztonsági dossziéval rendelkező biocidok kerülhetnek forgalomba. A faanyagvédelem terén a legnagyobb horderejű változást a 1048/2005/EK rendelet hatálybalépése jelentette. A rendelet nehezen érhető jogi szövegi azt jelenti, hogy 2006. szeptember 1. után csak azok a hatóanyagok alkalmazhatók faanyagvédőszerekben, amelyek a fenti rendeletben megtalálhatóak. Egyes kivonandó készítmények, megszorításokkal még egy ideig felhasználhatók. Becslésem szerint ez a rendelet a Magyarországon forgalomba hozott védőszer legalább harmadát érintette. A készítmények egy részét a követelményeknek megfelelően át lehetett alakítani, de számos védőszerrel végleg elbúcsúzhatunk. Csak néhány a közelmúltban még használt, de mára tiltott közforgalmú hatóanyagok közül: nátrium-dikromát, krómsav, arzén-pentoxid, rézszulfát, Deltametrin, PCP, TCMTB, Ciflutrin, nátrium-monofluorid, diniro-ortokrezol, stb. Az ilyen hatóanyagokat

tartalmazó készítmények használata, mind magánszemély, mind szakcég (pl. ács vállalkozás) számára tiltott lesz!

Egészségügyi előírások

Több tucat jogszabály létezik ezen a területen, de elsősorban azokkal szeretnék foglalkozni, amelyek a felhasználókat, vagy fatermékeket közvetlenül érintik. Konkrétabban azokkal a dokumentumokkal, amelyekkel védőszer felhasználás esetén rendelkezniük kell:

1. ÁNTSZ bejelentő
 2. Biztonsági adatlap
 3. Kockázatelemzés
 4. Hulladékkezelési dokumentum
- Veszélyes hulladékokkal kapcsolatos teendők.
 - A foglalkozási eredetű rákkeltő anyagok elleni védekezésről és az általuk okozott egészségkárosodások megelőzéséről" című rendelet, amelyet szinte egyáltalán nem tartottak be, a faanyagvédőszer terén hamarosan értelmét veszti.

Építési előírások

A faanyagvédőszer engedélyezése terén jelentős változás, hogy "Az építési termékek műszaki követelményeinek, megfelelőség igazolásának, valamint forgalomba hozatalának és felhasználásának részletes szabályairól" szóló 3/2003. (I. 25.) BM-GKM-KvVM együttes rendelet értelmében a védőszer és a védőkezelt faanyag építési terméknek minősül.

A rendelet 4 §-a szerint a megfelelőség igazolási eljárás alapját a következők jóváhagyott műszaki specifikációk képezik:

- magyar nemzeti szabvány, ezen belül a honosított harmonizált szabvány
- az Európai Unióhoz való csatlakozást követően az Európai Műszaki Engedély (ETA)
- az Építőipari Műszaki Engedély (ÉME)

Az a felhasználó aki, érvényes ÉMÉ-vel rendelkező faanyagvédőszer használ garanciákat kap arra vonatkozóan, hogy az a védőszer megfelelő hatású, a hatóanyagai nincsenek tiltólistán mert, ilyen védőszer nem kaphatnak az ÉMI-ben engedélyt. Ma számos építkezésen csak olyan védőszer engednek felhasználni, amely rendelkezik ÉMÉ-vel, sőt az engedély másolatát is csatolni kell a teljesítési jegyzőkönyvhöz.

Kérésre a fenti rendelet 4.számú melléklet 2. ii. (4) pont alapján a faanyagvédőszerrel, vagy faanyagvédőszerrel kezelt fűrészáruról szállítói megfelelőség igazolást (régebben minőségi bizonyítványnak hívták) kell kiadni. A szállítói megfelelőségi nyilatkozatnak az alábbi adatokat és információkat minden esetben tartalmaznia kell:

- a) az építési termék szállítójának (gyártójának, forgalomba hozójának, továbbforgalmazójának) nevét, azonosító jelét (márkajelét) és címét;
- b) az építési termék rendeltetési célját és azonosításához szükséges adatait, a gyártás dátumát, a termék típusát, mennyiségét;
- c) azon kijelölt szervezetek megnevezését, azonosítási számát, amelyek tanúsítványai alapján a megfelelőségi nyilatkozat kiadásra került; (ide kell beírni a faanyagvédőszer Építőipari Megfelelőség Engedélyének (ÉME) számát,
- d) azon műszaki specifikációk felsorolását, amelyeknek az építési termék vizsgálatával igazoltan megfelel;
- e) a megfelelőségi nyilatkozat érvényességi idejét;
- f) a szállító, gyártó, forgalmazó megfelelőségi nyilatkozat aláírására felhatalmazott képviselőjének nevét és beosztását;
- g) a megfelelőségi nyilatkozat

azonosító számát, a kiadás dátumát, a kiállító cégszerű aláírását. Tanácsolom minden ács és építőipari vállalkozásnak, hogy a fatelepen végzett kezelésről minden esetben kérjen szakszerűen kiállított Szállítói Megfelelőségi Igazolást, mert későbbiekben számos kellemetlenségtől óvhatja meg magát.

Az MSZ EN 113:2001 számú szabvány előírásai alapján, akkor tekinthető egy faanyag megfelelően védőkezeltnek, ha a gombatenyésztetre helyezett probatest tömegvesztése 16 hét után kevesebb, mint 3 %. Az így meghatározott védőszer mennyiséget kell felhordani a felületre és az ÉMI is ezt a követeli meg. Nézzünk erre egy gyakorlati példát: Ha az előírt koncentrációt 40 g/m² és csak 5%-os az oldatot készítének,

akkor a faanyag felületének 800 g oldatot kell felvennie m²-enként. A gyakorlati tapasztalatok és a mérések is azt mutatják, hogy 30 percig az oldatfelvétel gyors, de utána rendkívül lelassul. Ezt a mennyiséget mérések alapján 24-36 óra alatt képes felvenni a faanyag. Tehát könnyen kiszámolható, hogy a gyakran alkalmazott 5-20 perc alatt mennyi védőszer kerül a felületre. Ezen a legalább 10 %-os oldat és a minimum 30 perces áztatási idő betartásával tudunk segíteni. A szabályozásnak megfelelő faanyagvédelmi eljáráshoz szorosan kapcsolódik a környezetvédelmi előírások pontos betartása is. Ezek ismertetésével és a tűzvédelem területével későbbiek során foglalkozom.

Dr. Király Béla
faanyagvédelmi szakértő

HASZNÁLJON KRÓMMENTES, VIZES BÁZISÚ FAANYAGVÉDŐSZERT MINDEN FELADATHOZI!

LIGNOTOL B folyékony

Beltéri megelőző faanyagvédőszer

LIGNOTOL QCB

Kül- és beltéri megelőző faanyagvédőszer

LIGNOTOL QBM

Kül- és beltéri megelőző és megszüntető faanyagvédőszer

LIGNOTOL komplex

Beltéri égéskésleltető és faanyagvédőszer alárendelt helyekre

LIGNOTOL komplex transparent

Beltéri égéskésleltető és faanyagvédőszer exkluzív helyekre

ÉPÍTÉSI
MEGFELELŐSÉGI
ENGEDÉLLEL!

Tekintse meg
www.lignokem.hu
honlapunkat,
ahonnan a
felhasználókat
érintő információk
és adatlapok
letölthetők

Fatelepek részére az áztatókád feltöltéséhez kedvezményt adunk!

Lignokem Kft. Telephely és raktár:

2509 Esztergom - Kertváros, Damjanich u. 5-10.

Tel: (33) 419-886 (30) 949-1045 Fax: 33/435-852

lignokem@lignokem.hu Szaktanácsadás: (30) 237-7171